Oljepenger og VA-ledninger

Gjenanskaffelsesverdien for norske vann- og avløpsledninger er ca 400 milliarder kroner. Ca 20 % av ledningsnettet er så dårlig at det burde skiftes ut i løpet av få år. Liv Brekke Eidsmoen skriver i en artikkel i dette nummer av VANN at avløpsanleggene i Norge er vurdert til karakter 2 som betyr at anleggene er i så dårlig forfatning at funksjonaliteten er truet. Hun refererer til RIFs State of the Nation.

Vi har 50 % fremmedvann i avløpsnettet og 40 % av drikkevannet lekker ut. Dette er enestående. Ingen andre land vi vil sammenligne oss med, har så store lekkasjer. Politikerne våre ser ikke lekkasjevannet. Derfor tror de, og mange med dem, at det ikke er så ille. Et enkelt lite regnestykke gir oss et stort vedlikeholdsetterslep på ca 80 milliarder kroner. I dag fornyer vi for rundt regnet 1 milliard kroner årlig. Men forfallet fortsetter. Vi blir derfor stadig liggende 80 milliarder kroner etter.

Kommunale vann- og avløpstjenester er i prinsippet selvfinansierende gjennom gebyrer som skal dekke kostnadene. Vi behøver altså ikke å bruke "oljepenger". Vi kan "bare" øke gebyrene. Problemet er at det ikke blir stemmer ved kommunevalg av økte gebyrer og i hvert fall ikke om de skal øke så mye at det virkelig monner.

Men tilbake til pengene: Argumentasjonen for å spare oljepengene i Statens pensjonsfond utland er overbevisende. Vi må ha penger til å betale fremtidige pensjoner når det er slutt på oljen. Det er nå åpnet for at fondet kan investere i eiendom. I den siste tiden har derfor fondet kjøpt deler av sentrale eiendommer i London og Paris. Og ikke bare det. Nå skal fondet også investere i vannselskaper, selskaper som fornyer vannledningsanlegg og regulerer vannforekomster.

Hvorfor kan vi ikke bruke penger her hjemme heller enn å investere i forretningseiendommer i London og utenlandske vannselskaper? Vår finansminister og hans departement sier, når noen stiller spørsmålet, at det å finansiere infrastrukturprosjekter i Norge ut over dagens statsbudsjett vil skape "usikkerhet" om finanspolitikken. Usikkerheten vil kunne føre til høyere kronekurs og en forverring for konkurranseutsatt virksomhet. Vi vil tape eksportinntekter som vi er helt avhengig av. Altså sitter vi i en klemme. Rikdommen kan bli en ulykke for oss. Kanskje er det derfor en ny studie av nordmenns politiske holdninger viser at 64,4 % mener det er en dårlig idé å bruke mer oljepenger.

Vi mener at man likevel bør ta en debatt om bruk av sparepengene våre til

investeringer i norsk infrastruktur. Slike investeringer er også sparing. Gjerne også en debatt om bruk av diskonteringsrente for slike langsiktige infrastrukturinvesteringer. Man kunne for eksempel også vurdere et nasjonalt utbedringsprogram for vann og avløp der prosjektene kan gjøres så store at de er interessante for utenlandske entreprenører. Da ville man ikke nødvendigvis få uheldige effekter på norsk økonomi. Og finansministeren ville ikke bare etterlate seg penger på bok, men også et godt vedlikeholdt land.

Norsk vannforening

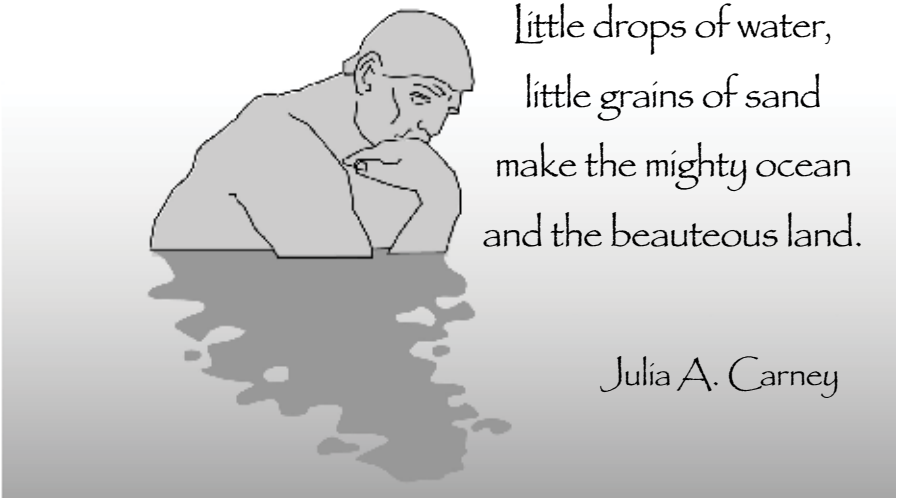

Design, Petter Wang